

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

POSTUP PRI VÝKONE DOZORU V OBLASTI KOMPENZÁCIÍ SOCIÁLNYCH DÔSLEDKOV ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA PRI POSKYTOVANÍ PEŇAŽNÉHO PRÍSPEVKU NA KÚPU OSOBNÉHO MOTOROVÉHO VOZIDLA

ÚVOD

Podľa **Plánu dozornej činnosti Inšpekcie v sociálnych veciach MPSVR SR** (ďalej len „ISV“) na **kalendárny rok 2024** v oblasti kompenzácií sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „kompenzácie ŤZP“) je dozor ISV zameraný na dodržiavanie plnenia povinnosti dozorovaného subjektu (fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím; ďalej len „osoba s ŤZP“) používať priznaný peňažný príspevok na **KÚPU OSOBNÉHO MOTOROVÉHO VOZIDLA** podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o peňažných príspevkoch“) **NA USTANOVENÝ ÚČEL.**

A. VÝKON DOZORU POVERENÝMI ZAMESTNANCAMI ISV POZOSTÁVA Z TROCH HLAVNÝCH ČASTÍ:

- 1. ANALÝZA SÚVISIACEJ DOKUMENTÁCIE** – poverení zamestnanci ISV získajú základné informácie o osobe s ŤZP – dozorovanom subjekte z informačných systémov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), ktorej obsahom sú dokumenty potrebné pre výkon dozoru (rozhodnutie, lekársky posudok, komplexný posudok, posudkový záver, záznam z vykonanej sociálnej posudkovej činnosti, kúpno-predajná zmluva a pod.).
- 2. POZOROVANIE PROSTREDIA** – v súvislosti s informáciami získanými zo spisovej dokumentácie napríklad prebieha ohliadka samotného osobného motorového vozidla, ďalej napr. v prípade, ak sa rozhovor vykonáva v obydľi a zo spisovej dokumentácie vyplýva, že osoba s ŤZP – dozorovaný subjekt má problémy s mobilitou, poverení zamestnanci ISV vnímajú aj to, či sa v obydľi nachádzajú bariéry.
- 3. ROZHOVORY** – poverení zamestnanci ISV vykonávajú štruktúrované rozhovory s osobou s ŤZP – dozorovaným subjektom, prípadne rodinnými príslušníkmi alebo inými osobami prítomnými pri výkone dozoru; v prípade sťaženej schopnosti komunikácie osoby s ŤZP sa využívajú alternatívne spôsoby komunikácie (gestikulácia, písanie), vrátane zabezpečenia tlmočenia.

Dozor v oblasti kompenzácií ŤZP sa vykonáva prevažne v obydľi osoby s ŤZP, z toho dôvodu pristupujú poverení zamestnanci ISV k samotnému výkonu dozoru s maximálnym rešpektom a zodpovednosťou k súkromiu a osobitostiam osôb s ŤZP, ako aj osobám zabezpečujúcim pomoc.

Počas výkonu dozoru môžu poverení zamestnanci ISV vyhotovovať zvukové, obrazové a obrazovo-zvukové záznamy na zdokumentovanie priebehu výkonu dozoru, a to po predchádzajúcom upovedomení osoby s ŤZP – dozorovaného subjektu, ako aj všetkých iných osôb prítomných pri výkone dozoru; vyhotovené záznamy je možné využiť iba na účely súvisiace s výkonom dozoru a na účely konaní podľa zákona o peňažných príspevkoch.

Poverení zamestnanci ISV taktiež na základe dostupných informácií, pozorovania prostredia a vykonaných rozhovorov v závere dozoru na mieste poskytujú osobe s ŤZP – dozorovanému subjektu

základné informácie o možných nárokoch na ďalšiu pomoc s ohľadom na konkrétnu situáciu osoby s ŤZP (napríklad o možných nárokoch na pomôcky zo zdravotnej poisťovne, ďalších peňažných príspevkoch na kompenzáciu ŤZP, o dôchodkových dávkach a pod.), samozrejme, spolu s informáciou, že konkrétny nárok posudzuje vždy príslušný orgán, prípadne poskytujú informácie, na aký orgán sa v konkrétnej veci môže dozorovaný subjekt alebo osoba s ŤZP obrátiť.

B. VÝSLEDKOM DOZORU MÔŽE BYŤ:

- **záznam z vykonaného dozoru** v prípade, ak nebolo pri výkone dozoru zistené porušenie plnenia povinností dozorovaného subjektu alebo
- **protokol o výsledku vykonaného dozoru** v prípade, ak bolo pri výkone dozoru zistené porušenie plnenia povinností dozorovaného subjektu.

Výsledky dozoru sa zverejňujú na webovom sídle ministerstva (ISV).

V prípade, ak je výsledkom dozoru záznam z vykonaného dozoru, je tento záznam v oblasti kompenzácií ŤZP výrazne formalizovaný a stručný, vzhľadom na prísne pravidlá na ochranu osobných údajov.

C. PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA KÚPU OSOBNÉHO MOTOROVÉHO VOZIDLA:

Dozorovaným subjektom je v tomto prípade samotná osoba s ŤZP.

Predmetom dozoru je overenie, či osoba s ŤZP – dozorovaný subjekt splnila povinnosť podľa:

- **ustanovenia § 34 ods. 10 zákona o peňažných príspevkoch – KÚPIŤ OSOBNÉ MOTOROVÉ VOZIDLO DO 3 MESIACOV OD POSKYTNUTIA PEŇAŽNÉHO PRÍSPEVKU**, alebo do 12 mesiacov, ak osobné motorové vozidlo nebolo možné kúpiť z dôvodov na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia, sprostredkovanie predaja alebo úprava osobných motorových vozidiel.
 - *Poverení zamestnanci ISV overujú, či osoba s ŤZP – dozorovaný subjekt skutočne kúpila v ustanovenej lehote osobné motorové vozidlo, a tiež, či v čase výkonu dozoru je vlastníkom tohto osobného motorového vozidla.*
 - *Za týmto účelom sa vykonáva ohliadka osobného motorového vozidla a vyžaduje sa predloženie osvedčenia o evidencii vozidla.*
- **ustanovenia § 34 ods. 14 zákona o peňažných príspevkoch – VRÁTIŤ PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA KÚPU OSOBNÉHO MOTOROVÉHO VOZIDLA** alebo jeho pomernú časť, ak dozorovaný subjekt osobné motorové vozidlo predá alebo daruje pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia tohto peňažného príspevku.

- *Poverení zamestnanci ISV overujú, či osoba s ŤZP – dozorovaný subjekt nepredala alebo nedarovala osobné motorové vozidlo pred uplynutím ustanovenej lehoty, a tiež, či v čase výkonu dozoru je vlastníkom tohto osobného motorového vozidla.*
- *Za týmto účelom sa vykonáva ohliadka osobného motorového vozidla a vyžaduje sa predloženie osvedčenia o evidencii vozidla.*
- **ustanovenia § 34 ods. 15 zákona o peňažných príspevkoch – VRÁTIŤ POMERNÚ ČASŤ PEŇAŽNÉHO PRÍSPEVKU NA KÚPU OSOBNÉHO MOTOROVÉHO VOZIDLA**, ak sa dozorovaný subjekt do 12 mesiacov nezamestná, nezačne navštevovať školu alebo sa mu nezačne poskytovať sociálna služba v domove sociálnych služieb, špecializovanom zariadení alebo dennom stacionári v prípade, že sa peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla poskytol na základe preukázania, že sa dozorovaný subjekt v priebehu nasledujúcich 12 mesiacov zamestná, začne navštevovať školu alebo sa mu bude poskytovať sociálna služba v domove sociálnych služieb, špecializovanom zariadení alebo dennom stacionári, a zároveň toto osobné motorové vozidlo za uvedeným účelom nebude využívať najmenej dvakrát týždenne.
 - *Poverení zamestnanci ISV overujú, či sa osoba s ŤZP – dozorovaný subjekt v ustanovenej lehote zamestnala, začala navštevovať školu alebo sa jej začala poskytovať sociálna služba v domove sociálnych služieb, špecializovanom zariadení alebo dennom stacionári, a zároveň, či toto osobné motorové vozidlo za uvedeným účelom využíva najmenej dvakrát týždenne.*
 - *Vo väčšine prípadov získavajú poverení zamestnanci ISV za týmto účelom informácie a dokumenty potvrdzujúce uvedené skutočnosti ešte v štádiu analýzy dokumentácie, prípadne v rámci súčinnosti s inými orgánmi štátnej správy, v odôvodnených prípadoch však môžu poverení zamestnanci ISV vyžadovať predloženie týchto dokumentov (napr. pracovná zmluva, potvrdenie o návšteve školy, zmluva o poskytovaní sociálnej služby, a pod.) od osoby s ŤZP – dozorovaného subjektu priamo pri výkone dozoru.*
- **ustanovenia § 34 ods. 16 zákona o peňažných príspevkoch – VRÁTIŤ PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA KÚPU OSOBNÉHO MOTOROVÉHO VOZIDLA ALEBO JEHO POMERNÚ ČASŤ**, ak sa osobné motorové vozidlo nevyužíva na individuálnu prepravu dozorovaného subjektu.
 - *Poverení zamestnanci ISV overujú, či sa osoba s ŤZP – dozorovaný subjekt prepravuje osobným motorovým vozidlom.*
 - *Poverení zamestnanci ISV zisťujú, či je naplnený účel kompenzácie v oblasti mobility a orientácie, ktorým je zmierniť alebo prekonať znevýhodnenia v prístupe k veciam osobnej potreby a k stavbám a uľahčiť orientáciu a premiestňovanie sa.*
 - *Za týmto účelom poverení zamestnanci ISV zisťujú napr., ako často sa osoba s ŤZP – dozorovaný subjekt prepravuje osobným motorovým vozidlom, za akým účelom, s koho pomocou a podobne.*